

HZN e glasilo

Broj 2/2017

Službeno glasilo Hrvatskoga zavoda za norme

Nova ISO-ova specifikacija za bolje upravljanje dobrobiti životinja diljem svijeta

Nova generacija pametnih punjača za prijenosne uređaje široke potrošnje

ETSI osniva novu radnu skupinu za upravljanje informacijama o kontekstu interoperabilnosti pametnih gradova

HZN

Održana izvanredna sjednica Sručnog vijeća HZN-a

SEMINAR

CENELEC

Energy storage in the Energy Union :
The standards we need

8 March 2017

Brussels - CEN-CENELEC Management Centre

Skladištenje energije u Energetskoj uniji: norme koje su nam potrebne

HZN e-glasilo

Službeno glasilo Hrvatskog zavoda za norme sa
stalnim dodatkom
Oglasnik za normativne dokumente

Godište: 9. 2017.

ISSN 1847-4217

URL: <http://www.hzn.hr>

Izdavač:	Hrvatski zavod za norme MB: 1957406 OIB: 76844168802
Glavni urednik:	Sjedište: Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb Telefon: 01/610 6095 Telefax: 01/610 93 21 Igor Božičević, v.d. ravnatelja
Pomoćnik glavnog urednika:	Vladimir Jaram
Tehnički urednik:	Vladimir Jaram
Uredništvo:	Ana Marija Boljanović, Melanija Grubić Sutara, Vlasta Gaćeša-Morić, Boro Jandrijević, Stanka Miljković, Nenad Nikolić, Vladimir Jaram, Igor Božičević
Lektura:	Ivana Canosa
Korektura:	Vladimir Jaram, Sandra Knežević
Grafička obrada naslovnice:	Vladimir Jaram
Grafička priprema:	Vladimir Jaram, Sandra Knežević
Izlazi:	mjesečno
Uređenje	2017-02-28

Opremu tekstova obavlja uredništvo. Za sadržaj poimence potpisanih priloga odgovorni su njihovi autori. Oni ne iskazuju obvezno stav Hrvatskoga zavoda za norme. Objavljeni prilozi u službenom glasilu Hrvatskog zavoda za norme autorski su zaštićeni. Iznimka su sadržaj, novosti iz HZN, novosti iz europskih i međunarodnih normiranih tijela i s normizacijom povezane aktivnosti koji se mogu objavljivati u drugim stručnim časopisima uz obveznu naznaku izvora i dostavljanje časopisa u kojemu su objavljeni tako preuzeti prilozi. Za priloge iz rubrike Normizacija i Tehničko zakonodavstvo potrebno je zatražiti pisano odobrenje za njihovo objavljivanje od autora i od Hrvatskoga zavoda za norme.

PROSLOV

Poštovani čitatelji!

U ovome broju HZN e-glasila u našim stalnim prilogima možete pročitati o nekim zbivanjima u HZN-u te regionalnim i međunarodnim normizacijskim organizacijama.

U vijestima iz HZN-a, pročitajte obavijesti o članovima HZN-a, o izvanrednoj sjednici Stručnoga vijeća HZN-a i izboru njegovoga predsjednika, izboru člana Upravnog vijeća HZN-a iz redova članova te članova Savjeta za norme.

U rubrici Novosti iz međunarodnih i europskih normizacijskih organizacija, u ovome broju iz IEC-a možete pročitati o novoj generaciji pametnih punjača za prijenosne uređaje široke potrošnje, a iz ISO-a o novoj ISO-ovoj specifikaciji za bolje upravljanje dobrobiti životinja diljem svijeta i o tome kako izmjeriti djelotvornost informacijske sigurnosti.

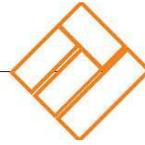
U novostima iz CEN-a donosimo najavu CEN-ovog seminara "Skladištenje energije u Energetskoj uniji: norme koje su nam potrebne" koji će se održati 8. ožujka 2017. godine u Bruxellesu.

Iz ETSI-ja donosimo vijest o osnivanju nove radne skupine za upravljanje informacijama o kontekstu interoperabilnosti pametnih gradova. Donosimo i godišnje tablične prikaze rada europskih normizacijskih organizacija (CEN i CENELEC) u brojevima (za 2016. godinu). Prikaz za IEC nije objavljen do zaključenja ovoga broja pa ćemo ga dati kada bude objavljen, u jednom od slijedećih brojeva našega glasila.

Ugodno čitanje!

V. Jaram
pomoćnik glavnoga urednika

Sadržaj 2/2017

Proslov	2
Novosti iz HZN-a	
• Članovi HZN-a	4
• Održana izvanredna sjednica Stručnog vijeća HZN-a	5
Novosti iz međunarodnih i europskih normizacijskih organizacija	
IEC	
• Nova generacija pametnih punjača za prijenosne uređaje široke potrošnje	6
ISO	
• Nova ISO-ova specifikacija za bolje upravljanje dobrobiti životinja diljem svijeta	8
• Kako izmjeriti djelotvornost informacijske sigurnosti	10
CEN i CENELEC	
• Skladištenje energije u Energetskoj uniji: norme koje su nam potrebne	12
• CEN i CENELEC u brojevima	14
ETSI	
• ETSI osniva novu radnu skupinu za upravljanje informacijama o kontekstu interoperabilnosti pametnih gradova	15

Naslovnica: *Priopćenja iz regionalnih i međunarodnih normizacijskih organizacija*

HZN Oglasnik za normativne dokumente (A1-A69)

ISSN 1847-4217

Članovi Hrvatskog zavoda za norme

Objavljujemo popis redovitih i pridruženih članova HZN-a po vrstama pravnih odnosno fizičkih osoba za koje je Upravno vijeće donijelo odluku do kraja veljače 2017. godine.

Tablica *Članovi Hrvatskog zavoda za norme* identična je tablici objavljenoj u HZN e-glasilu br. 1/2017 jer od kraja siječnja do kraja veljače 2017. godine nije bilo promjena.

Vrsta članstva, vrsta pravne ili fizičke osobe	2016-08-30	2017-01-19
Članovi promatrači		
Pravne osobe koje ostvaruju dobit	8	8
Fizičke osobe	0	0
Ukupno promatračkih članova	8	8
Redoviti članovi		
Pravne osobe koje ostvaruju dobit	161	163
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – javne ustanove i slično	21	22
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – HGK, HOK, HUP	1	1
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – strukovne komore ili udruge	4	4
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – strukovna društva	6	6
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – škole	1	1
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – fakulteti	21	22
Fizičke osobe – pojedinci	21	23
Obrt – fizičke osobe	2	2
Tijela državne uprave	52	53
Ukupno redovnih članova	290	297
Ukupno članova HZN-a	298	305

Održana izvanredna sjednica Stručnog vijeća HZN-a

Predsjednica Upravnog vijeća HZN-a, gđa Nataša Mikuš Žigman sazvala je izvanrednu sjednicu Stručnog vijeća HZN-a na kojoj su se trebali provesti izbori za članove tijela HZN-a. Sjednica je održana 16. veljače 2017. godine, a radi spriječenosti predsjednice Upravnog vijeća, vodio ju je njezin zamjenik, gospodin Zvonimir Novak. Na sjednici su članovi Stručnog vijeća izabrali predsjednika Stručnog vijeća, kandidata za člana Upravnog vijeća i kandidate za članove Savjeta za norme.

U idućem mandatnom razdoblju, za predsjednicu Stručnog vijeća izabrana je: prof. dr. sc. Dina Šimunić, a za kandidata za člana Upravnog vijeća HZN-a: Olivera Maroš, dipl. ing. elektrotehnike.

Za članove Savjeta za norme izabrani su:

prof. dr. sc. Ivica Džeba,
dr. sc. Zdenko Franić,
Zoran Kovač, dipl. ing.,
Olivera Maroš, dipl. ing. elektrotehnike,
mr. sc. Melita Perčec Tadić,
prof. dr. sc. Dina Šimunić i
Lino Fučić, dipl. ing. građ.

HZN

Nova generacija pametnih punjača za prijenosne uređaje široke potrošnje

IEC omogućuje rješenje za pametne punjače koji će se moći upotrebljavati za mnogo različitih prijenosnih uređaja široke potrošnje.

Ženeva, Švicarska, 15. prosinca 2016. – U 2014. godini količina svjetskog EE otpada, tj. odbačene električne i elektroničke opreme, dosegla je gotovo 42 milijuna tona. Na temelju istraživanja koje su proveli Ujedinjeni narodi u partnerstvu s industrijom, vladama i znanstvenicima, predviđa se da će se u svijetu proizvoditi približno 50 tona EE otpada godišnje.

U nastojanju da se poveća zadovoljstvo korisnika i smanji količina EE otpada, IEC omogućuje rješenje za pametno punjenje na temelju kojeg će se istim punjačem moći puniti različiti prijenosni uređaji široke potrošnje. Objavio je nove međunarodne norme za interoperabilnost u punjenju koje utiru put za novu generaciju pametnih i ekoloških punjača koji će se moći upotrebljavati u svakoj zemlji u svijetu.

Punjači za razne proizvode, od pametnih telefona do uređaja veće snage kao što je prijenosno računalo, ne samo da će biti kompatibilni s istom vrstom uređaja različitih proizvođača nego i sa širokim rasponom drugih elektroničkih uređaja. Potrošači će moći punjačem za prijenosno računalo napuniti tablet, pametni telefon i bilo koji drugi prijenosni elektronički uređaj široke potrošnje. Slično tome, punjačem za pametni telefon ili tablet moći će se puniti prijenosno računalo, doduše, manjom brzinom.

Novo rješenje za pametno punjenje temelji se na normiranom sučelju za punjenje koje je utvrđeno u sljedećim IEC-ovim međunarodnim normama:

- IEC 62680-1-3 i 62680-2, na temelju specifikacija za *USB Type-C™* i *USB Power Delivery* (napajanje putem USB-a); tim se normama utvrđuju zajedničke tehnologije potrebne kao podrška napajanju uređaja do 100 vata
- IEC 63002: *Identification and communication interoperability method for external power supplies used with portable computing devices* (Identifikacija i metoda za komunikacijsku interoperabilnost za vanjske izvore napajanja koji se upotrebljavaju s prijenosnim računalnim uređajima) utvrđuje smjernice za interoperabilnost punjača i uređaja kod kojih se primjenjuju najnovije USB tehnologije.

Osobito utvrđuje podatkovne parametre za komunikaciju o karakteristikama i sposobnostima adaptora.

Očekuje se da će se globalnim prihvaćanjem tim međunarodnih norma značajno povećati višestruka upotrebljivost punjača i za uređaje osim pametnih telefona i ostalih uređaja male snage, čemu pridonose naslijeđene USB tehnologije i odnosne IEC-ove međunarodne norme IEC 62680-1-1, IEC 62680-2 i IEC 62684.

Svjetska industrija podržava normizaciju tog sučelja za pametno punjenje kao najbolje rješenje za višestruku upotrebljivost punjača sa širokim rasponom proizvoda. Ono osigurava pouzdanost punjenja i fleksibilnost potrebnu za buduće inovacije.

Punjači se mogu dizajnirati tako da su savršeno prikladni za snagu i funkciju uređaja za koji su namijenjeni, ali da se njima mogu puniti i mnogi drugi uređaji. Uređaji će moći prije samog punjenja komunicirati s pametnim punjačem radi točnog utvrđivanja njegovih mogućnosti, tako da punjenjem ne može nastati šteta.

Očekivanim širokim prihvaćanjem u industriji povećat će se interoperabilnost, kompatibilnost i višestruka upotrebljivost punjača, a time i zadovoljstvo korisnika. Istovremeno će se smanjiti količina svjetskog EE otpada.

Frans Vreeswijk, glavni tajnik i direktor IEC-a, rekao je: "IEC je i dalje posvećen smanjenju EE otpada i u razvijenim zemljama i u zemljama u razvoju. Ove nove važne IEC-ove međunarodne norme za interoperabilnost pridonijet će globalnim ciljevima zaštite okoliša jer će se znatno povećati višestruka upotrebljivost punjača za elektroniku široke potrošnje i uređaje informacijske i komunikacijske tehnologije."

Shin Eguchi, voditelj IEC-ova tehničkog područja TC 100/TA 14, rekao je: "Ovo inovativno rješenje za punjenje rezultat je dosad neviđene globalne suradnje i sudjelovanja industrije. Njegovo široko usvajanje zaista će koristiti potrošačima u cijelom svijetu."

Jeff Ravencraft, predsjednik i glavni operativni direktor organizacije *USB Implementers Forum* (USB-IF), kaže: "Nastavak suradnje između IEC-a i USB-IF-a na normi IEC 63002, koja podržava specifikacije za *USB Type-C* i *USB Power Delivery*, potkrepljuje vjerovanje USB-IF-a da su zadovoljstvo potrošača, funkcionalnost proizvoda i smanjenje EE otpada od najveće važnosti. USB-IF podržava ovaj značajan korak prema novoj generaciji interoperabilnih pametnih punjača."

(Izvor: <http://www.iec.ch/newslog/2016/nr3516.htm>; priredio: V. Jaram; prijevod: T. Majić)

Nova ISO-ova specifikacija za bolje upravljanje dobrobiti životinja širom svijeta

Zaštita dobrobiti životinje znači skrb za njezine fizičke i psihičke potrebe. Uzgoj životinja više se ne promatra isključivo kao proizvodnja hrane, nego i kao etičko pitanje.

Potrošači sve više razmišljaju o tome kako se postupa sa životinjama, a dobrobit uzgajanih životinja povezuju s kvalitetom, pa čak i sa sigurnošću hrane. Sa sve većom svijesti potrošača o dobrobiti životinja, raste i potražnja za proizvodima koji su sukladni s normama za dobrobit životinja, što proizvođačima koji se pridržavaju tih norma daje konkurentsku prednost.

Prehrambena industrija poduzima sve više koraka prema boljem upravljanju dobrobiti životinja. Nova ISO-ova tehnička specifikacija [ISO/TS 34700:2016](#), *Animal welfare management – General requirements and guidance for organizations in the food supply chain* (Upravljanje dobrobiti životinja - Opći zahtjevi i upute za organizacije u lancu opskrbe hranom) pomoći će prehrambenoj industriji i industriji hrane za životinje da razviju plan dobrobiti životinja koji je u skladu s Kodeksom za dobrobit kopnenih životinja (TAHC)* Svjetske organizacije za zdravlje životinja (OIE) i osiguraju dobrobit životinja duž čitavog lanca opskrbe.

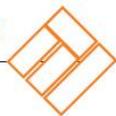

ISO/TS 34700 predstavlja vrhunac zajedničkog rada ISO-a i OIE-a na temelju ugovora o suradnji potpisanom 2011. godine. Svrha je nove tehničke specifikacije poduprijeti uvođenje postupaka kojima se osigurava dobrobit životinja u sustavima uzgoja. Na taj će način poslovni subjekti u lancu opskrbe hranom moći dokazati svoju predanost upravljanju dobrobiti životinja.

“Prvi korisnici specifikacije ISO/TS 34700 bit će poslovni subjekti u lancu proizvodnje hrane životinjskog podrijetla, uključujući uzgajivače životinja, tvrtke za prijevoz životinja i klaonice”, kaže dr. François Gary, voditelj radne skupine ISO/TC 34/WG 16 koja je izradila dokument. “Stvaranjem zajedničkog nazivlja i zajedničkog pristupa upravljanju dobrobiti životinja i zahvaljujući ovoj ISO-ovoj tehničkoj specifikaciji poboljšat će se nužan dijalog između dobavljača i kupaca u lancu opskrbe hranom, osobito između subjekata u primarnoj proizvodnji i u preradi. To će biti 'business-to-business' alat.”

ISO/TS 34700 pomoći će ne samo privatnom sektoru nego i nadležnim tijelima da uklone nedosljednosti u regulativi, osobito u zemljama u razvoju koje potiču javno-privatna partnerstva u cilju politike dobrobiti životinja.

Tijekom izrade specifikacije ISO/TS 34700, posebna je pozornost poklonjena potrebama malih tvrtki, na koje otpada većina poslovnih subjekata u lancu opskrbe hranom životinjskog podrijetla (obiteljska

poljoprivredna gospodarstva, male prijevoznike tvrtke, male klaonice...). Dokument će služiti i kao međunarodna referenca za tvrtke koje se bave trgovinom proizvodima životinjskog podrijetla.

Neizravni korisnici specifikacije ISO/TS 34700 bit će, između ostalog, maloprodaja, potrošači i nevladine organizacije s obzirom da će poslovni subjekti dokazivati svoju brigu za zdravlje i dobrobit životinja.

“Ova tehnička specifikacija osigurat će okvir za primjenu OIE-ovih međunarodnih norma za dobrobit životinja u cijelom svijetu”, rekla je dr. Monique Eloit, glavna direktorica OIE-a. “Dosljedna primjena humanih i etičkih uvjeta uzgoja životinja znači izvjesnost za uzgajivače i proizvođače, a povjerenje za potrošače.”

Izradu tehničke specifikacije podržali su i članovi SSAFE-a, neprofitne članske organizacije kojoj je cilj trajno poboljšavanje i globalno prihvaćanje međunarodno priznatih sustava i norma za zaštitu životinja putem javno-privatnih partnerstava. “SSAFE podržava specifikaciju ISO/TS 34700 za dobrobit životinja jer ona predstavlja praktičan alat za promicanje dobre prakse u dobrobiti životinja koje se uzgajaju za hranu na temelju načela OIE-a i potiče sve sudionike lanca opskrbe hranom da se pridržavaju OIE-ovih norma za dobrobit životinja u odnosu na trgovinu hranom životinjskog podrijetla”, kaže Theodora Morille-Hinds, predsjednica SSAFE-a.

Radna skupina zadužena za tehničku specifikaciju okuplja više od 130 stručnjaka iz svih regija svijeta, uz veliku zastupljenost zemalja u razvoju i široki raspon dionika (privatni sektor, nadležna tijela, nevladine organizacije...), što omogućuje reprezentativnu ravnotežu u postizanju konsenzusa.

Kao i sve ISO-ove tehničke specifikacije, ISO/TS 34700 bit će za tri godine predmet uobičajene sustavne prerade pa treba sustavno prikupiti povratne informacije.

Specifikaciju ISO/TS 34700:2016 izradila je ISO-ova radna skupina ISO/TC 34/WG 16, čije tajništvo vodi AFNOR, francuski član ISO-a. Možete je kupiti kod nacionalnog člana ISO-a ili putem ISO-ove mrežne trgovine ISO Store.

Pet sloboda za životinje

OIE-ova načela dobrobiti životinja sadrže općepriznatih “pet sloboda”, navedenih u točki 7.1 Kodeksa TAHC. One odražavaju pet prava životinja koje su pod nadzorom ljudi:

- pravo na život bez gladi, neishranjenosti i žeđi
- pravo na život bez straha i uznemirenosti
- pravo na život bez fizičke ili toplinske neugode
- pravo na život bez boli, ozljeda i bolesti
- pravo na uobičajene obrasce ponašanja.

* Kodeks za dobrobit kopnenih životinja (*The Terrestrial Animal Health Code*, TAHC) koji je objavila Svjetska organizacija za zdravlje životinja (*World Organization for Animal Health*, OIE) utvrđuje norme za dobrobit životinja koje se mogu primijeniti u nacionalnim propisima i drugim dokumentima koji se odnose na dobrobit životinja.

(Izvor: http://www.iso.org/iso/home/news_index/news_archive/news.htm?refid=Ref2147, Sandrine Tranchard, 1. prosinca 2016. godine, priredio: V. Jaram; prijevod: T. Majić)

Kako izmjeriti djelotvornost informacijske sigurnosti

Nikada dovoljno opreza kad se radi o informacijskoj sigurnosti. Zaštita osobnih zapisa i osjetljivih poslovnih informacija od ključne je važnosti. No, kako možete sa sigurnošću znati da vaš sustav upravljanja informacijskom sigurnošću prema normi ISO/IEC 27001 zaista funkcionira? Tu vam može pomoći nova ISO/IEC međunarodna norma.

Novo izdanje norme [ISO/IEC 27004:2016](#), *Information technology – Security techniques – Information security management – Monitoring, measurement, analysis and evaluation* (Informacijska tehnologija – Sigurnosne tehnike – Sustavi upravljanja informacijskom sigurnošću – Praćenje, mjerenje, analiza i vrednovanje) daje upute o procjeni rezultata primjene norme ISO/IEC 27001. Objasňuje kako razviti i primijeniti procese mjerenja i kako procjenjivati rezultate skupa mjernih podataka o informacijskoj sigurnosti te o njima izvještavati.

Prof. Edward Humphreys, voditelj radne skupine koja je izradila normu ([ISO/IEC JTC 1/SC 27](#)), kaže: “Internetski napadi spadaju u najveće rizike s kojima se organizacije suočavaju. Zato nova i mnogo bolja verzija norme ISO/IEC 27004 pruža bitnu i praktičnu potporu brojnim organizacijama koje primjenjuju ISO/IEC 27001 da bi se zaštitile od sve raznolikijih napada na sigurnost poslovanja.”

Podaci za mjerenje sigurnosti došli su u središte pozornosti jer mogu dati uvid u djelotvornost sustava upravljanja informacijskom sigurnošću. Postali su važno sredstvo za komunikaciju o situaciji organizacije u pogledu internetskih rizika, ne samo za inženjere i konzultante odgovorne za sigurnost nego i za rukovoditelje kojima u odlučivanju trebaju bolje informacije.

Prema riječima prof. Humphreysa: “Organizacije trebaju pomoć u određivanju je li njihovo ulaganje u upravljanje informacijskom sigurnošću djelotvorno i prikladno za reagiranje na stalne promjene internetskog okoliša. U tome norma ISO/IEC 27004 može osigurati brojne prednosti.”

ISO/IEC 27004:2016 pokazuje kako izgraditi program za mjerenje informacijske sigurnosti, kako odabrati što se mjeri i kako voditi procese mjerenja. Sadrži opsežne primjere raznih vrsta mjera i načina kako procijeniti njihovu učinkovitost.

Primjenom norme ISO/IEC 27004 organizacije mogu ostvariti, između ostalog, sljedeće prednosti:

- povećanu odgovornost
 - dokaz o ispunjavanju zahtjeva iz norme ISO/IEC 27001 i primjenjivih zakona, pravila i propisa.
- ISO/IEC 27004:2016 zamjenjuje izdanje iz 2009. godine, koje je posuđeno i prošireno kako bi bilo u skladu s novom verzijom norme ISO/IEC 27001 i organizacijama osiguralo veću dodanu vrijednost i povjerenje.

ISO**Novosti iz međunarodnih i europskih normizacijskih organizacija**

Normu ISO/IEC 27004:2016 izradio je pododbor SC 27, *IT security techniques*, zajedničkoga tehničkog odbora ISO/IEC JTC 1, *Information technology*, čije tajništvo vodi [DIN](#), njemački član ISO-a. Možete je kupiti kod nacionalnog [člana ISO-a](#) ili ISO-ove mrežne trgovine [ISO Store](#).

(Izvor: http://www.iso.org/iso/home/news_index/news_archive/news.htm?refid=Ref2151, Elizabeth Gasiorowski-Denis, 16. prosinca 2016. godine, priredio: V. Jaram; prijevod: T. Majić)

Skladištenje energije u Energetskoj uniji: norme koje su nam potrebne

Vrijeme: srijeda, 8. ožujka 2017. od 08:45 do 16:15 (srednjoeuropsko vrijeme)

Mjesto: Bruxelles, CEN-CENELEC Management Centre

Program: [dostupan](#) je nacrt programa

Prijava: besplatno, ali treba se prijaviti putem interneta

[Molimo da se prijavite putem interneta](#) do 6. ožujka 2017.

Osoba za kontakt: [Maitane Olabarria Uzquiano](#)

Kome je namijenjen seminar?

- dobavljači tehnologije
- stručnjaci u području skladištenja energije
- poslovni subjekti za sustave prijenosa i sustave distribucije
- dobavljači energije
- tvorci politike
- potrošači

koji mogu razgovarati o problemima i potrebama.

Zašto?

Sigurnost i održivost energije ključni su prioriteti u procesu transformacije energetskih sustava širom EU-a. Postoji **potreba za fleksibilnošću, prilagodljivošću i novim oblicima tržišta energije** koji odražavaju doprinos jače povezanosti, pametnijih energetskih mreža, upravljanja potražnjom i skladištenja energije.

Skladištenje će biti **ključna komponenta novih tržišta energije** jer će potpomagati opskrbu **ravnajući se prema potražnji i utječući na nju** s ciljem da se **optimalno iskoriste resursi proizvodnje i distribucije** u svakom trenutku. Skladištenje danas sve više određuje karakteristike novoga energetskeg sustava, osiguravajući **ravnotežu između centralizirane i decentralizirane proizvodnje energije** i podržavajući sve veću potrebu za fleksibilnošću. Uloga će mu biti da bude nadopuna upravljanju potražnjom, fleksibilnoj proizvodnji i pametnim mrežama. Kako bi skladištenje moglo ispuniti tu ulogu na ekonomičan način, treba uspostaviti ravnotežu između razvoja tehnologije i propisa.

Što ćete raditi na seminaru?

Pridonijet ćete **intenzivnom jednodnevnom seminaru** koji će obuhvatiti **osnovne ideje i panel-rasprave**

Seminar će biti prilika da:

- razmijenite znanja i saznate više o postojećim pristupima, tehnologijama i razvoju povezanim sa skladištenjem energije;

pridonesete definiranju okvira kojim bi se podržao razvoj i provedba trajnih i velikih kapaciteta za skladištenje energije kako bi se omogućila integracija obnovljivih izvora energije te načina na koji u tome može pomoći normizacija.

- (Izvor: <http://www.cencenelec.eu/News/Events/Pages/EV-2017-003.aspx>, priredio: V. Jaram; prijevod: T. Majić)

CEN U BROJEVIMA

STATISTIČKI PODATCI ZA 2017. GODINU

- 1. Odbori:** Na početku 2017. godine CEN ima 2144 tehnička tijela, od čega
- 314 aktivnih tehničkih odbora
 - 39 aktivnih CEN-ovih radionica (CWs)
 - 45 CEN-ovih tehničkih pododbora
 - 1497 radnih skupine
 - 20 CEN-CENELEC tehničkih odbora
 - 3 CEN-CENELEC radionice
 - 9 CEN-CENELEC radnih skupina
 - 3 CEN-CENELEC-ETSI tehnička odbora
 - 1 CEN-CENELEC-ETSI radna skupina
- 2. U 2016. godini CEN je proizveo 1135 dokumenta** (EN - europske norme, CEN/TS - tehničke specifikacije, CEN/TR - tehnički izvještaji, CGs - CEN-ove upute i CWAs - CEN-ovi sporazumi)
- 907 europskih norma (EN)
 - 43 tehničke specifikacije (TSs)
 - 39 tehničkih izvještaja (TRs)
 - 141 CEN-ovih sporazuma (CWAs)
 - 5 CEN-ovih uputa (CGs)
- 3. Ukupan je broj dostupnih dokumenata 15985 (kraj prosinca 2016. godine).**
- 14739 europskih norma (ENs)
 - 34 europskih prednorma (ENVs)
 - 513 tehničke specifikacije (TSs)
 - 88 CEN-ov izvještaj (CR)
 - 448 tehnička izvještaja (TRs)
 - 475 CEN-ovih sporazuma (CWAs)
 - 38 CEN-ove upute (CGs)
- 3701 dokumenat u pripremi krajem 2016. godine. (Stanje: 2016-12-31)

CENELEC U BROJEVIMA

Ukupan broj članova	34	
Pridruženi članovi	12	
Tehnička tijela		
Tehnički odbori/pododbori	79	
TC/SC radne skupine (WGs)	292	
BT radne skupine i WGs	16	
Norme		
Ukupno norma (uključujući amandmane)	6857	
Norme izdane u 2016.	429	
Razina istovjetnosti IEC-ovih i CENELEC-ovih norma u 2016. (samo EN i HD)		
Identične IEC-ovim normama	308	69 %
Utemeljene na IEC-ovim normama	26	6 %
Izvorne europske norme	112	25 %
Ukupno	446	100 %
Ukupna razina istovjetnosti IEC-ovih i CENELEC-ovih norma na kraju 2016.		
Istovjetne IEC-ovim normama	5081	72 %
Utemeljene na IEC-ovim normama	410	6 %
Izvorne europske norme	1573	22 %
Ukupno	7064	100 %
Ukupno usklađenih CENELEC-ovih norma (uključujući amandmane)	1711	24 %

(Stanje 31. prosinca 2016.)

ETSI osniva novu radnu skupinu za upravljanje informacijama o kontekstu interoperabilnosti pametnih gradova

Sophia Antipolis, 11. siječnja 2017. – ETSI sa zadovoljstvom najavljuje osnivanje nove granske skupine za izradu specifikacija (*Industry Specification Group, ISG*) za međusektorsko upravljanje informacijama o kontekstu (*Context Information Management, CIM*) u aplikacijama pametnih gradova i šire.

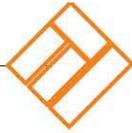
Prvi sastanak granske skupine za izradu specifikacija za upravljanje informacijama o kontekstu (ISG CIM) održat će se 9.-10. veljače 2017. u prostorima ETSI-ja u tehnološkom parku Sophia Antipolis u Francuskoj.

Podaci bez konteksta nemaju smisao. Svaka vrijednost izmjerena senzorom, svaka stavka u bazi podataka, svaki poslani *tweet* i svaka snimka snimljena mrežnom kamerom imaju svoj kontekst. Ljudima se kontekst čini očitim: senzor temperature nalazi se na klimatizacijskom uređaju u kući, bazom podataka registarskih tablica vozila koristi se policajac u gradu, *tweet* šalje osoba koja je upravo doživjela nešto zanimljivo, a mrežna kamera pokazuje određenu gradsku ulicu čije je ime vidljivo na ekranu.

Ako se izvuku iz konteksta, takve su informacije gotovo beskorisne. Inteligentni programi/agenti koji pretražuju korisne informacije mogu ih pronaći samo ako je uz podatke dostupan, tj. objavljen i njihov kontekst. Sustav upravljanja informacijama o kontekstu (CIM) funkcionira kao centar za razmjenu informacija u kojem se podaci objavljuju, pronalaze, prate i održavaju prema svom kontekstu za potrebe pametnih aplikacija.

“Zbog brzog razvoja tehnologija kao što su Big Data, semantička mreža, složeni proces rada ili autonomno odlučivanje, potreba za interoperabilnim informacijama o kontekstu postaje sve veća”, rekao je Lindsay Frost, voditelj ETSI-jeve skupine ISG CIM. *“ISG CIM izradit će specifikacije za protokole koji rade iznad platforma sustava internetskog povezivanja svih objekata (Internet of Things, IoT) i omogućuju razmjenu podataka zajedno sa svojim kontekstom, a to uključuje ono što podaci opisuju, što je mjereno, kada, gdje, čime, razdoblje valjanosti, nositelje i ostalo. Time će se značajno proširiti interoperabilnost aplikacija, pa će pametni gradovi moći objediniti svoje postojeće usluge i uvesti nove usluge trećih strana.”*

ISG CIM bavit će se razvojem specifikacija za zajedničko namjensko programsko sučelje (API) za upravljanje informacijama o kontekstu, platforme za objavu podataka i standardne podatkovne modele. Skupina će usko surađivati s ETSI-jevim tehničkim odborom SmartM2M i s globalnom normizacijskom inicijativom *oneM2M* čiji je ETSI osnivač, a koja se bavi tehnologijama M2M i IoT, s obzirom da je IoT jedan od izvora podataka o kontekstu za pametne aplikacije.

U granskoj skupini za izradu specifikacija za međusektorsko upravljanje informacijama o kontekstu mogu sudjelovati svi članovi ETSI-ja, ali i organizacije koje nisu članovi pod uvjetom da potpišu ugovor o sudjelovanju u ISG-u. Za više informacija o načinu sudjelovanja, molimo obratite se na ISGsupport@etsi.org. Potpuni popis članova i sudionika u skupini ISG CIM dostupan je na [ETSI-jevom portalu](#).

O ETSI-ju

ETSI izrađuje norme primjenjive u cijelom svijetu za informacijske i komunikacijske tehnologije, uključujući fiksnu, mobilnu, radio, aeronautičku, difuzijsku i internetsku tehnologiju. Europska unija službeno priznaje ETSI kao jednu od europskih normizacijskih organizacija. ETSI je nezavisno neprofitno udruženje s više od 800 članica – tvrtki i organizacija iz 67 zemalja, koje utvrđuju njegov program rada i izravno u njemu sudjeluju.

Kontakt

Claire Boyer

Tel.: +33 (0)4 92 94 43 35

Mob.: +33 (0)6 87 60 84 40

E-pošta: claire.boyer@etsi.org

www.etsi.org

(Priredio: B. Burazer: prijevod: T. Majić)

